

Nesprávné vymezení povinného subjektu podle informačního zákona lze řešit zásahovou žalobou

Nejvyšší správní soud posuzoval případ, kdy soukromá společnost popírala, že je povinným subjektem podle informačního zákona. Umožnil jí obranu proti opatření proti nečinnosti, které vydává Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ).

ÚOOÚ soukromé společnosti CHAPS přikázal, aby do sedmi dnů vyřídila stížnost žadatele o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Společnost se proti tomuto opatření bránila žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, když tvrdila, že není povinným subjektem podle informačního zákona. Městský soud v Praze však žalobu odmítl s tím, že opatření nelze žalobou napadnout.

Nejvyšší správní soud připomenul, že tento závěr platí v případě, když opatření vydá nadřízený správní orgán vůči orgánu podřízenému. Nesmí se však zapomínat, že informační zákon řadí mezi povinné osoby často též subjekty soukromého práva, u nichž se projevují určitá specifika.

Může nastat situace, že jsou požadovány informace po osobě, která popírá, že je povinným subjektem. ÚOOÚ přitom může povinnost ukládat pouze povinnému subjektu. V opačném případě by v rozporu se zákonem zasáhl do jeho veřejných subjektivních práv. Správní soud tak nemůže žalobu proti takovému zásahu jednoduše odmítnout, ale nejdříve si musí vyhodnotit postavení žalobce podle informačního zákona. Dojde-li k závěru, že se nejedná o povinný subjekt, musí mu poskytnout ochranu. Nejvyšší správní soud neposuzoval povahu firmy CHAPS, neboť se k této otázce městský soud nevyjádřil. Na okraj však odkázal na svou judikaturu k výkladu pojmu veřejná instituce ve vztahu k různým subjektům.

• Více informací najdete v rozsudku sp. zn. 7 As 239/2021.